

ΟΚΔΕ Σπάρτακος



1. Η τρέχουσα ελληνοτουρκική κρίση στη Μεσόγειο δεν είναι αποτέλεσμα μια υποτιθέμενης μονομερούς επιθετικότητας και προκλητικότητας της Τουρκίας. Δεν είναι ούτε, γενικώς και αορίστως, το αποτέλεσμα της όξυνσης των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών ή των αντίπαλων διεκδικήσεων των αστικών τάξεων της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Συγκεκριμένη αφορμή υπήρξε η συμφωνία της ελληνικής κυβέρνησης με τον δικτάτορα της Αιγύπτου στο πλαίσιο μιας πολιτικής της ελληνικής αστικής τάξης που έχει ως στόχο τον αποκλεισμό της τουρκικής αστικής τάξης από την πρόσβαση στις – αμφιλεγόμενες ακόμα – πλουτοπαραγωγικές πηγές την ΝΑ Μεσογείου. Η γενικόλογη ειρηνιστική προπαγάνδα, όσο απαραίτητη κι αν είναι, δεν αρκεί σε μια περίοδο επικίνδυνων πολεμικών παιχνιδιών. Πρέπει να αποκαλυφθεί η επικίνδυνη επιθετικότητα του ελληνικού κράτους, που εκθέτει την εργατική τάξη και το λαό στον κίνδυνο ενός καταστροφικού πολέμου για τα συμφέροντα των καπιταλιστών.

2. Βασικό όπλο της Ελλάδας στην προσπάθειά της να αποκλείσει την Τουρκία από τη Μεσόγειο είναι η σχετική εύνοια που απολαμβάνει αυτή τη στιγμή στο εσωτερικό του δυτικού καπιταλιστικού μπλοκ, εκ μέρους των ΗΠΑ και μεγάλων δυνάμεων της ΕΕ (Γαλλία κ.ά), κυρίως λόγω της μερικής διπλωματικής στροφής της Τουρκίας προς τη Ρωσία. Σαφής στόχος της Ελλάδας είναι μια συνεχής ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, που θα συνορεύει με τις ΑΟΖ των συμμάχων της, του Ισραήλ και της Αιγύπτου στα ανατολικά και της Ιταλίας στα δυτικά, σε έναν θαλάσσιο χάρτη στον οποίο η Τουρκία δεν θα έχει καμία θέση.

3. Η ελληνική κυβέρνηση τίναξε στον αέρα τον διάλογο που είχε ξεκινήσει με τη μεσολάβηση της Γερμανίας μετά την κρίση του Ιούλη, ανακοινώνοντας διμερή συμφωνία με την Αίγυπτο για μερική οριοθέτηση της ΑΟΖ των δύο κρατών, η οποία περιελάμβανε θαλάσσιες εκτάσεις τις οποίες διεκδικούν επίσης η Τουρκία και η Λιβύη. Οι νέες σεισμικές έρευνες της Τουρκίας είναι απάντηση στη μονομερή αυτή ενέργεια της Ελλάδας.

4. Οι σεισμικές έρευνες του Ορυς Reis γίνονται σε πολύ μεγάλη απόσταση από τα ελληνικά νησιά (είναι ενδεικτικό ότι αφήνουν άθικτο το 90% της ΑΟΖ που διεκδικεί η Ελλάδα για το Καστελόριζο). Σε αντίθεση με την εθνικιστική κριτική για δήθεν μαλθακότητα του Μητσοτάκη, η ελληνική κυβέρνηση αντιδρά στις τουρκικές έρευνες με επιθετικό και επικίνδυνο τρόπο, όχι μόνο επιδιώκοντας τη διπλωματική απομόνωση της Τουρκίας, αλλά επίσης δεσμεύοντας τον διεθνή εναέριο χώρο πάνω από την περιοχή των ερευνών για αεροναυτικές ασκήσεις και προετοιμάζοντας κοινή πολεμική άσκηση με την αεροπορία των ΗΠΑ, μετά και την κοινή άσκηση με το πολεμικό ναυτικό της Γαλλίας. Ταυτόχρονα, κάνει επίδειξη αποφασιστικότητας ανακοινώνοντας την επέκταση των χωρικών υδάτων (αιγιαλίτιδας ζώνης) στο Ιόνιο, μια ανακοίνωση που πριν δύο χρόνια είχε κάνει και ο Κοτζιάς ως τότε Υπουργός Εξωτερικών του ΣΥΡΙΖΑ.

5. Ταυτόχρονα, η ελληνική κυβέρνηση χρησιμοποιεί τους πρόσφυγες με χυδαία εργαλειολόγιο τρόπο. Μόλις η Τουρκία έθεσε θέμα ασφαλούς ναυσιπλοΐας και άρα δικαιωμάτων στη θάλασσα, φρόντισε με θράσος να στήσει το πρόσφατο επικοινωνιακό σόου με την «παρενόχληση» των ελληνικών σκαφών από τουρκικά κατά την επιχείρηση διάσωσης προσφύγων στη Χάλκη, τη στιγμή που μόλις λίγες μέρες πριν η Ελλάδα είχε γίνει βούκινο παγκοσμίως για τις εγκληματικές παράνομες θαλάσσιες επαναπροωθήσεις προσφύγων με βάρκες.

6. Η ελληνική κυβέρνηση, σύσσωμα τα κοινοβουλευτικά κόμματα και τα ΜΜΕ κραυγάζουν ενάντια στο περσινό μνημόνιο Τουρκίας-Λιβύης για οριοθέτηση της ΑΟΖ μεταξύ των δυο κρατών και καταγγέλλουν τις μονομερείς ενέργειες της κυβέρνησης Ερντογάν. Αποσιωπούν, φυσικά, τις πολύχρονες και συστηματικές επιθετικές ενέργειες των ελληνικών κυβερνήσεων: τις σεισμικές έρευνες που έκανε ήδη το 2008 η Ελλάδα στη διαφιλονικούμενη περιοχή όπου γίνονται οι σημερινές έρευνες της Τουρκίας • τις επαφές με την Κύπρο και το Ισραήλ για μια συνεχόμενη ΑΟΖ των 3 κρατών που θα πετούσε έξω την Τουρκία • τις διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση Καντάφι για οριοθέτηση με τη Λιβύη, αγνοώντας τις τουρκικές διεκδικήσεις • τη συμμετοχή της Ελλάδας στην ιμπεριαλιστική επέμβαση στη Λιβύη και τις συνομιλίες με τη νέα κυβέρνηση, που ακολούθησε την ανατροπή Καντάφι με τη βοήθεια των ιμπεριαλιστών κ.ά.

7. Όπως συνηθίζεται σε αυτές τις περιπτώσεις, την ώρα που η κυβέρνηση υλοποιεί την επιθετική ατζέντα της αστικής τάξης κάνοντας τους ανάλογους ελιγμούς, η αντιπολίτευση πλειοδοτεί σε εθνικισμό και τσαμπουκά. Αυτό περιλαμβάνει και την κοινοβουλευτική αριστερά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ανερυθρίαστα παίζει το παιχνίδι που έπαιξε ο Μητσοτάκης απέναντί του στην περίπτωση της ιμπεριαλιστικής συμφωνίας των Πρεσπών: υποκρίνεται ότι διαφωνεί με τον πραγματιστικό κυβερνητικό εθνικισμό και προσπαθεί να εκμεταλλευτεί τα χειρότερα εθνικιστικά αντανάκλαστικά στην κοινωνία επικρίνοντας την κυβέρνηση για ενδοτισμό, για αποδοχή μειωμένης υφαλοκρηπίδας των νησιών στη συμφωνία με την Αίγυπτο και για υποτονική επιχειρησιακή αντίδραση στις σεισμικές έρευνες.

Το ΚΚΕ καταγγέλλει εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων, δηλητηριάζοντας την εργατική τάξη με εθνικισμό και εχθρότητα εναντίον του τουρκικού λαού, και δείχνει πόσο υποκριτική και κούφια είναι η αριστερή του ρητορική – την κρίσιμη στιγμή, συστρατεύεται με τις επιδιώξεις της αστικής τάξης της Ελλάδας.

Ακόμα και ο Βαρουφάκης ξέχασε τις προεκλογικές του δηλώσεις ότι οι υδρογονάνθρακες θα πρέπει να παραμείνουν στον πάτο της Μεσογείου και ζητά παύση των διμερών διαπραγματεύσεων με την Τουρκία και, αν χρειαστεί, μονομερή ανακήρυξη ΑΟΖ. Η κοινοβουλευτική αριστερά κάνει κριτική στη δεξιά κυβέρνηση από τα δεξιά.

8. Το ότι το Oruz Reis επιχειρεί στην «ελληνική υφαλοκρηπίδα» είναι χονδροειδής ανακρίβεια. Στην περιοχή δεν υπάρχει ούτε ελληνική, ούτε τουρκική υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ, αφού σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, όταν υπάρχουν αντιτιθέμενα συμφέροντα, η οριοθέτησή τους προϋποθέτει συμφωνία των δύο μερών. Τέτοια συμφωνία δεν υπάρχει. Δεν πρόκειται λοιπόν για ελληνική υφαλοκρηπίδα ή ΑΟΖ, αλλά για θαλάσσια περιοχή την οποία διεκδικούν και οι δύο χώρες. Επομένως και η αναφορά των αξιωματούχων των ΗΠΑ σε «αμφισβητούμενες περιοχές» είναι απλώς ρεαλιστική περιγραφή της κατάστασης και όχι μια υποτιθέμενη κίνηση ενάντια στα εθνικά συμφέροντα της Ελλάδας, όπως πολλοί προσπάθησαν να υποστηρίξουν, αναμασώντας τον βολικό μύθο ότι οι ΗΠΑ είναι έτοιμες να «μας» ρίξουν, κι ελπίζοντας να περιβάλουν έτσι τις ελληνικές επιδιώξεις με μια κίβδηλη αντιιμπεριαλιστική αίγλη.

9. Το ότι στην αντιδικία αυτή το διεθνές δίκαιο είναι με το μέρος της Ελλάδας είναι επίσης μύθος. Η Ελλάδα διεκδικεί πλήρη υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ 200 ναυτικών μιλίων για όλα τα νησιά της, συμπεριλαμβανομένου όχι μόνο του Καστελόριζου, ενός νησιού λίγων εκατοντάδων κατοίκων που βρίσκεται απέναντι από τουρκικές πόλεις εκατοντάδων χιλιάδων, αλλά και της ακατοίκητης Στρογγύλης (που είναι απαραίτητη για να υπάρξει συνεχής υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ με την Κύπρο).

Οι ελληνικές κυβερνήσεις ισχυρίζονται διαχρονικά ότι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για

το δίκαιο της θάλασσας (Σύμβαση του Μοντέγκο Μπαίυ) δικαιώνει τις ελληνικές θέσεις, αποσιωπώντας, βέβαια, ότι η Τουρκία δεν έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση, και επομένως δεν δεσμεύεται από αυτή (η ίδια συμφωνία είναι που προβλέπει και το περιβόητο δικαίωμα της επέκτασης των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια). Ακόμα και αν η Τουρκία υποχρεωνόταν να αποδεχτεί ότι τα νησιά έχουν κανονικά υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ, όμως, το εύρος των ζωνών αυτών ούτε αυτονόητο είναι, ούτε προκύπτει από τη συνθήκη. Η Ελλάδα απαιτεί οριοθέτηση με βάση την αρχή της «μέσης γραμμής», πράγμα που την ευνοεί συντριπτικά.

Ωστόσο, η διεθνής πρακτική, αλλά και η ίδια η σύμβαση, προβλέπουν την «αρχή της ευθυδικίας», σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να συνυπολογιστεί το τι είναι γενικότερα δίκαιο κατά περίπτωση – είναι δίκαιο ένα ακατοίκητο νησί ή ένα νησί με ελάχιστο πληθυσμό να αποκλείει εκατοντάδες χιλιόμετρα πυκνοκατοικημένων ακτών και ουσιαστικά ένα ολόκληρο κράτος 80 εκατομμυρίων; Η διεθνής εμπειρία, πάντως, δείχνει ότι στις περιπτώσεις όπου μικρά νησιά βρίσκονται κοντά στις ακτές μεγάλων παράκτιων χωρών, κατά κανόνα τους αναγνωρίζεται πολύ μειωμένη υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ (διαμάχη Γαλλίας – Καναδά για τα Νησιά Σαιν-Πιερ και Μικελόν, διαμάχη Γαλλίας Βρετανίας για τα νησιά της Μάγχης, διαμάχη Γερμανίας -Δανίας – Ολλανδίας για τα νησιά της Βόρειας Θάλασσας). Ας το πούμε χωρίς περιστροφές: με βάση τη νομιμότητα των ιμπεριαλιστικών συμβάσεων τις οποίες επικαλείται η Ελλάδα, στα ελληνικά νησιά στην Μεσόγειο θα ήταν «δίκαιο» να αναγνωριστεί εξαιρετικά μειωμένη ΑΟΖ.

10. Αν επιμένουμε στο νομικό σκέλος, δεν είναι επειδή η ουσία είναι αυτή, αλλά για να δείξουμε ότι δεν υπάρχει κάποιο πραγματικό δίκαιο το οποίο η Ελλάδα έχει με το μέρος της. Πρόκειται για μια περιφερειακή ιμπεριαλιστική διαμάχη, και είναι γνωστό ότι σε αυτές τις διαμάχες καθένας χρησιμοποιεί το καπιταλιστικό «δίκαιο» κατά το δοκούν. Στη διαμάχη αυτή, οι αξιώσεις της Ελλάδας δεν είναι «δίκαιες». Είναι εξωφρενικές.

11. Η εργατική τάξη της Ελλάδας (όπως και αυτή της Τουρκίας) δεν έχει τίποτα να κερδίσει από μια ΑΟΖ την οποία θα εκμεταλλευτούν αποκλειστικά και μόνο ντόπιοι καπιταλιστές ή πολυεθνικές. Το ότι τη μερίδα του λέοντος από τις πιθανές γεωτρήσεις υδρογονανθράκων θα την έπαιρνε μάλλον το ξένο κεφάλαιο είναι δευτερεύον, γιατί για τους εργαζόμενους ξένα είναι τα συμφέροντα όλων των καπιταλιστών, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Έλληνες και Τούρκοι εργαζόμενοι έχουν, αντιθέτως, να χάσουν τα πάντα από μια ενδεχόμενη πολεμική σύγκρουση. Ένας ελληνοτουρκικός πόλεμος θα ήταν μια αιματοχυσία των εργαζομένων των δύο χωρών για τα συμφέροντα των αφεντικών τους και μόνο. Αλλά και χωρίς τον πόλεμο, η αντιπαλότητα των εργατικών τάξεων των δύο χωρών κάνει τις αστικές τους τάξεις και τις

κυβερνήσεις τους ισχυρότερες, με τη δύναμη της «εθνικής ενότητας» ενάντια στον υποτιθέμενο κοινό εξωτερικό εχθρό. Είναι γνωστό ότι μπροστά στον «εθνικό κίνδυνο», κάθε διεκδίκηση πρέπει να σταματήσει για το λεγόμενο κοινό καλό.

12. Οι εργατικές τάξεις και των δύο χωρών έχουν μόνο να χάσουν από τη μετατροπή του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου σε μια λίμνη εξορύξεων, σε μια λογική απόλυτης προσκόλλησης στην εν πολλοίς ξοφλημένη οικονομία των υδρογονανθράκων, μια προοπτική που θα καταστρέψει ακόμα περισσότερο το ήδη υποβαθμισμένο φυσικό περιβάλλον, θα δηλητηριάσει ακόμα περισσότερο τον αέρα και το νερό.

13. Η εργατική τάξη είναι αναμενόμενο να επηρεάζεται από τους πατριωτικούς μύθους και την εθνικιστική υστερία. Οι εθνικές προκαταλήψεις είναι πάρα πολύ δύσκολο να αποβληθούν. Ωστόσο, πρέπει να μιλήσουμε καθαρά, να πούμε την αλήθεια, ακόμα και αν αυτή θα είναι στην αρχή υποχρεωτικά μειοψηφική. Αν όσα λέμε σήμερα δεν είναι δημοφιλή, η πείρα των εργαζομένων και των φτωχών στρωμάτων θα δείξει σύντομα ότι τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας τα οποία καλούμαστε να υποστηρίξουμε δεν είναι παρά τα συμφέροντα των καπιταλιστών – και η δική μας καταστροφή.

14. Τα μισόλογα με τα οποία απαντούν τμήματα της μη κοινοβουλευτικής αριστεράς ή και της αναρχίας δεν προσφέρουν καθόλου καλές υπηρεσίες στην εργατική τάξη και τους καταπιεσμένους. Η πατριωτική αριστερά ή και η «αντιιμπεριαλιστική» αναρχία μιλούν για τουρκική «προκλητικότητα» και αποδέχονται τους εθνικούς μύθους, είτε ευθέως, είτε με πιο εξεζητημένα επιχειρήματα. Για την άμεση ή έμμεση υποστήριξη της ελληνικής πλευράς επιστρατεύονται διάφορα προσχήματα:

- η αυταρχική ή «φασιστική» φύση του καθεστώτος Ερντογάν, λες και οι σύμμαχοι της Ελλάδας (ο δικτάτορας της Αιγύπτου Σίσι, ο σφαγέας των Παλαιστινίων Νετανιάχου ή οι μοναρχίες της Σαουδικής Αραβίας και των ΗΑΕ) όπως και η ίδια η ελληνική κυβέρνηση εξυπηρετούν συμφέροντα διαφορετικά από αυτά που εξυπηρετεί το καθεστώς Ερντογάν, δηλαδή τα συμφέροντα των καπιταλιστών της πατρίδας τους •

- η οικονομική ισχύς της Τουρκίας έναντι της Ελλάδας, σαν να μην ήταν και η Τουρκία εδώ και καιρό σε βαθιά οικονομική κρίση – στην οποία άλλωστε προσπαθεί να απαντήσει ο Ερντογάν με τις υποσχέσεις για κοιτάσματα φυσικού αερίου στη Μαύρη Θάλασσα και προοπτικά στη Μεσόγειο, ως μια φυγή προς τα μπρος απέναντι, εκτός των άλλων, στη δραματική υποτίμηση του εθνικού νομίσματος •

· ο αναθεωρητικός ρόλος της Τουρκίας, που υποτίθεται πως είναι η μόνη που αμφισβητεί τις συνθήκες και το status quo της περιοχής και απειλεί με επαναχάραξη των συνόρων, λες και δεν ήταν η Ελλάδα, πχ, που πρώτη ιστορικά επεξέτεινε μονομερώς τα χωρικά της ύδατα στα 6 ναυτικά μίλια και τον εναέριο χώρο της στα 10 ναυτικά μίλια ή που εγκατέστησε στρατό στα αποστρατιωτικοποιημένα νησιά•

· η υποτιθέμενη διαχρονική εύνοια των ιμπεριαλιστών προς την Τουρκία, τη στιγμή που στο πλευρό της Ελλάδας στέκονται οι μεγαλύτερες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, προεξαρχόντων του Τραμπ και της ΕΕ, που ανακοινώνει νέες κυρώσεις στην Τουρκία για χάρη της Ελλάδας και της Κύπρου.

Όλα τα παραπάνω είναι προφάσεις εν αμαρτίαις, αριστερή αργκό για να προσχωρήσουν στον εθνικισμό που σέρνει τους εργαζόμενους πίσω από τα αφεντικά τους.

15. Στις κρίσιμες αυτές καταστάσεις, δεν αρκεί ούτε μια τοποθέτηση γενικής ειρηνιστικής αμφίπλευρης καταδίκης του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού που είναι «αντιδραστικός και από τις δύο πλευρές». Ασφαλώς και είναι, και δεν έχουμε καμία αμφιβολία ότι και ο Ερντογάν είναι πρώτα από όλα εχθρός της εργατικής τάξης και των λαών που ζουν στη δική του πατρίδα. Αυτόν όμως θα τον αντιμετωπίσει το εργατικό κίνημα των λαών της Τουρκίας, και το κάνει ήδη, χωρίς να χρειάζεται τους έλληνες πατριώτες. Το καθήκον της εργατικής τάξης εδώ είναι να αντιμετωπίσει πρώτα και κύρια τους καπιταλιστές αυτής εδώ της χώρας, με τις κυβερνήσεις, το κράτος τους, τις ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις και τα πολεμικά τους σχέδια. Καμία εμπιστοσύνη δεν μπορεί να υπάρξει στις διαπραγματεύσεις των κυβερνήσεων, τον ιμπεριαλιστικό «διεθνή παράγοντα» και το λεγόμενο διεθνές δίκαιο. Χρειάζεται αντιπολεμικό κίνημα στην πράξη, σήμερα. Για να τα κάνει όλα αυτά η εργατική τάξη πρέπει να απαλλαγεί από το πατριωτικό δηλητήριο. Κι εδώ ακριβώς βρίσκεται το κύριο καθήκον της αντικαπιταλιστικής αριστεράς: να βοηθήσει σε αυτό αποκαλύπτοντας τους εθνικούς μύθους.

Όχι στην ελληνική επιθετικότητα στην Ανατολική Μεσόγειο

Όχι στις εξορύξεις στη Μεσόγειο

Ανταρσία ενάντια στα πολεμικά σχέδια - κίνημα μαζικό μέσα κι έξω από το στρατό

Συναδέλφωση Ελλήνων και Τούρκων, ντόπιων, προσφύγων και μεταναστών εργαζομένων